

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - دانشکده بهداشت

گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

طرح درس ترمی (Course Plan)

عنوان درس: روش پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد آموزش بهداشت تعداد واحد: ۲ نظری
سال تحصیلی: نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مدرس: دکتر فرشته زمانی fe.zamani@gmail.com تلفن ۰۳۱۳۷۹۲۳۲۹۲

• شرح درس:

درس روش پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، از دروس مهم و اساسی در شناخت چالش ها و پاسخ به سوالات مربوط به حوزه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت است. در این راستا دو رویکرد تحقیق کمی و کیفی شناخته و پذیرفته شده است که هر دو لازم و ملزوم و اگر درست انتخاب و استفاده شوند منجر به شناخت چالش ها و در نتیجه توسعه علوم سلامت و ارتقای سلامتی جامعه خواهد شد. با توجه به سرفصل های درس، علاوه بر معرفی دو رویکرد کمی و کیفی، در این درس عمدتاً به کاربرد روش های تحقیقات کمی در آموزش و ارتقای سلامت پرداخته می شود. در تحقیقات کمی یا قیاسی^۱، محققان در واقع یک یا چند فرضیه را آزمون می کنند و یا با دیدگاه کمی به سوالات پژوهش پاسخ می دهد. بنابراین شما عمدتاً توانایی لازم برای پاسخگویی به بخشی از سوالات حوزه سلامت را بدست می آورند. البته تا حدودی با رویکرد تحقیقات کیفی آشنا خواهید شد اما عملاً در دوره های بعدی بطور وسیعتری با انواع روش های کیفی و کاربرد آن در آموزش و ارتقا سلامت آشنا خواهید شد.

• اهداف کلی (مطابق با سرفصل)

• اهداف آموزشی:

از دانشجویان محترم انتظار می رود در پایان این درس قادر باشند:

• فعالیت ها و تجربیات یادگیری دانشجویان:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- ۱- حضور منظم در کلاس های درس و شرکت در مباحث علمی در کلاس
- ۲- متناسب با مطلب ارائه شده در هر جلسه، به تمرین و انجام فعالیت یادگیری تعیین شده از سوی مدرس در تاریخ مقرر بپردازید. انجام این فعالیت موجب یادگیری بیشتر شما عزیزان شده و نارسایی های احتمالی در ارائه غیرحضورى انعکاس خواهد یافت و منجر به شفاف سازی بیشتر محتوی ارائه شده خواهد شد.
- ۳- با مطالعه منابع و مقالات مرتبط با هر موضوع زیر بنای علمی و معلومات خود را تقویت نمایید و با عنایت به موضوع پیشنهادی هر دانشجو مقالاتی مرتبط (فارسی و لاتین) را مطالعه نمایید.
- ۴- باتوجه به مقطع تحصیلی شما دانشجویان عزیز، این درس با مشارکت فعال همه دانشجویان ارائه خواهد شد در پایان طبق الگوی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، پروپوزالی را که در طول ترم آماده و تکمیل نموده اید به مدرس این درس ارائه خواهید داد.

• روند ارزشیابی:

- ۱- مشارکت فعال در مباحث کلاس و پروپوزال تکمیل شده ۴۰٪
 ۲- امتحان میان ترم و پایان ترم ۶۰٪

• برنامه زمانبندی ارائه موضوعات درس و فعالیت های یادگیری

جلسه	رئوس مطالب (مفاهیم مورد انتظار تدریس)	فعالیت فراگیران
۱.	مقدمه: تعاریف- کلیات تحقیقات کمی و کیفی- تعیین اولویت های پژوهش در آموزش بهداشت-انتخاب حوزه تحقیق- سوالات بی پاسخ و چالش های نیازمند تحقیق- منابع انتخاب موضوع-	پرسش از استاد. پاسخ به سوالات،
۲.	نحوه نگارش عنوان، بیان مساله و بررسی متون	پاسخ به سوالات، تمرین و انجام تکالیف
۳.	تنظیم اهداف، پرسش ها و یا فرضیه های پژوهش، تعریف و نقش متغیرها- لزوم انتخاب نوع مطالعات براساس فرضیه ها یا سوالات پژوهش در آموزش بهداشت	پرسش از استاد و تمرین و انجام تکالیف
۴.	کاربرد مطالعات مقطعی در آموزش بهداشت کاربرد مطالعات مورد شاهدهی در آموزش بهداشت	مطالعه ، پاسخ به سوالات، پرسش از استاد
۵.	کاربرد مطالعات کوهورت در آموزش بهداشت کاربرد طرح های مداخله ای در آموزش بهداشت	مطالعه ، پاسخ به سوالات، پرسش از استاد
۶. تاریخ ۲۰/فروردین	شیوه های مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، چک لیست برای جمع آوری اطلاعات روایی و پایایی ابزارها در تحقیقات آموزش بهداشت	آنلاین مطالعه ، پاسخ به سوالات، پرسش از استاد
۷.	ادامه روایی و پایایی ابزار	مطالعه ، پاسخ به سوالات، پرسش از استاد
۸.	روش های محاسبه حجم نمونه براساس نوع مطالعه و انواع متغیرها	مطالعه ، پاسخ به سوالات، پرسش از استاد
۹.	ادامه روش های محاسبه حجم نمونه براساس نوع مطالعه و نحوه استفاده از فرمول و نرم افزار	تمرین، پرسش از استاد و انجام تکالیف
۱۰. تاریخ ۲۴/اردیبهشت	روش های نمونه گیری- مشکلات احتمالی، ملاحظات اخلاقی، اخذ رضایت نامه،	آنلاین تمرین، پرسش از استاد و انجام تکالیف
۱۱.	متغیرها، مقیاس ها و نحوه اندازه گیری آنها- نحوه استفاده از نرم افزار	مطالعه، جستجوی متون و مقالات مرتبط، ترجمه و پرسش از استاد
۱۲.	تجزیه تحلیل داده ها براساس فرضیه ها و پرسش های تحقیق- معیارها و نحوه انتخاب آزمون های آماری مناسب براساس تعداد و انواع متغیرهای مورد نیاز برای آزمون فرضیه	تمرین، پرسش از استاد و انجام تکالیف
۱۳.	تجزیه تحلیل داده ها براساس فرضیه و پرسش تحقیق- نحوه انتخاب آزمون های آماری مناسب	تمرین، پرسش از استاد و انجام تکالیف
۱۴.	نحوه گزارش نتایج در گزارش تحقیق یا پایان نامه و چگونگی نشر آن و تهیه مقاله	تمرین، پرسش از استاد و انجام تکالیف
۱۵.	معرفی قسمت های فرم جدید پروپوزال دانشگاه و مراحل انجام تحقیق در آموزش بهداشت	مطالعه، و پرسش از استاد

مطالعه، تمرین و ارائه فرم پروپوزال کامل	- طرح اجرایی مطالعه، منابع و بودجه، پیش آزمایی روش تحقیق، اصول گزارش نویسی	۱۶.
ارائه پروپوزال نوشته شده و پرسش سؤالات	تدوین پروپوزال و رفع اشکال	
ارائه پروپوزال نوشته شده و پرسش سؤالات	تدوین پروپوزال و رفع اشکال	

منابع اصلی:

1. Polit DF. Beck CT. Nursing Research: Principle and Methods. Lippincott Williams & Wilkins. Philadelphia. PA. USA.

۲. لئون گوردیس، اپیدمیولوژی، مترجمان: کورش هلاکویی، حسین صباغیان، گپ؛ ۱۳۹۳: ۷۸-۳۶۰
۳. اصول اپیدمیولوژی مازنر، ترجمه دکتر حسین ملک افضلی، مرکز نشر دانشگاهی
۴. عابد سعیدی ژیلان امیر علی اکبری صدییه ن روش تحقیق در علوم پزشکی وبهداشت. نشر سالمی 1391
۵. چهره ای علی، اصول پایه روش تحقیق در علوم پزشکی 1389؛ تهران انتشارات نوردانش.
۶. رخشانی فاطمه، روش تحقیق: مراحل علمی و روش های کاربردی، 1393 انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی. 27 - 266 :